

MALI OGLASI: 20 lir beseda. - **NAROCNINA:** mesečno 1000, triinšestdeset let 9600, vsaj petletna 1300, polietna 2500, celoletna 4900 lir.- **FLRJ:** Izvod 10, mesečno 210 din. Počni tedni: razen Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374. - **ZAL FLRJ:** Agencija demokratičnega inozemskega tiska, Državna založba Slovenije, Ljubljana, Strizmoška ulica 18. - **IZVODI:** 10, mesečno 210 din. Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374.

KONGRES ODOBRIŁ TOGLIATTIJEVO POROČILO V CELOTI
SREDNJA TODA ENOTNA POT
OSMEGA KONGRESA KP ITALIJE

Zaključni dokument sprejet soglasno - Giolittijeva izjava - Spanov odgovor inozemskim delegatom - Stališče do madžarskih dogodkov
Izvoljenih je vseh 110 kandidatov za centralni komite

nozemskih komunističnih partij ter — po splošnem mnenju — skuša dati v sklopu komunističnih gibanj v svetu določeno mesto kongresu. Določal je med drugim, da je bil kongres znamenit, ker ni pokazal samo mnogo hrabrosti pri zavzemanju določenih stališ, ampak je dal značilen prispevek za italijansko pot k socializmu. Od zares številnih delegacij je cmenil le dele

...rekel, da samo utopistično lahko zahtevamo absolutno enotnost spravo tako velikih in majhnih, in tako kompliciranih razpršanj. »Ne gre za neodločen pradijski krizis, je nadaljeval.

vala govornik. «Šo razne poti
socializem, toda cilj je en
sam. Poleg tega veže komu-
niste vseh dežel medsebojno
zaupanje,» pri čemer je na-
vedel primer jugoslovanskih
komunistov, s katerimi «nas
medsebojne kritike ne bodo
mogle ločiti». Takoj nato pa
je izjavil, da «smo do sta-
lišč KP Francije izrazili svo-

ne kritike, toda zaradi tega med nami ne bo nezaupanja. Temveč bomo načeljevali in dobili bitkos. Dodaj je, da je treba premagati polemično ostrino in da je mogoče kritizirati in obsojati, ne da bi pri tem tudi obsodili tovariše, ki ga kritiziramo.

Za SZ je dejal Spano, da ima sedaj »prvenstveno funk-

...jo, ker je »kovačnica socialističnega izkustva«, da pa mi zaradi tega neizmerno večjo odgovornost, pri čemer so govornikove besede izzele skoraj v opozorilo. »Vse se postalo teže za nas, ker smo postali močnejši in večji. Toča naša stvar bo zmagala, ker je pravična in sve- ta.« je zaključil Spano.

Kongres je nato soglasno
dobil novi statut z vsemi
premembami, nato pa je sam
oglasiti pojanil pred začet-
kom volitev, kakaj so v li-
sti za izvolitev centralne kon-
rolne komisije predlagana in
nena najposobnejših in naj-
bolj priljubljenih voditeljev.
Gre za popolnoma nove na-
oge komisije, katere pred-

...predsedstvo partije, a petčlan-
sko predsedstvo komisije je
stavljeno del centr. komiteja.
Prejeto torej za povsem nov vo-
dovni organizem, ki ga druge
partije nimajo, je dejal To-
biatti. Dodal je še, da bo v
centralnem komiteju kakor
v kontrolni komisiji ena

Italijanska javnost, zlasti a ves tisk, posveča veliko ozornost kongresu, ki je v esnici velikega pomena; ena- tudi mednarodna javnost. ob bežnem srečanju z načel-

kom jugoslovanske delegacije Petrom Stambolićem sem zanimal za njegove vtise. povedal je, da bo dal obširno izjavo za glasilo KPI «Utitaj». Rekel pa je, da ima KJ veliko razumevanje za težave, s katerimi se bori KP Italije in da v splošnem smatra delo kongresa kot poziti-

Bila je že skoraj deseta ura večer, ko se je začela zaljubljena seja pod vodstvom piancarla Pajette. Najprej se je Pajetta spomnil treh delavcev, ki so danes postali žrtev pri nesreči na podzemski železnici.

Zatem pa je Ghini sporočil rezultate volitev. Od 1054 je bilo 1034 delegatov. Dvajset jih je bilo zaradi bolezni ali drugih opravičljivih vzrokov ob volitvah odsotnih. Veljavni glasovi je bilo 1033. Vseh

Največ glasov pri volitvah na centralni komite je dobil Carlo Parodi, in sicer 1029. Medu mu; Pompeo Colajanni 928; Giovanni Ley in Eandi

20. Giovanni Lay in Ferdinando Vacchetta 1027; Renato degli Esposti, Raffaele Rossi in Italo Scalambra 1026; Carlo Bartalesi, Arrigo Boldrini, Luigi Chiesa, Pietro Cocco, Aristino Novella, Aude Pacchione, senator Giacomo Pellegrini in Duccio Tabet 1025; Aneto Barontini, Giuseppe Carcano, Micali, Lepori.

ndi in Luigi Silipo 1024; On-
er Boni, Vittorina Dalmonte,
aves Gessi, Sergio Tesi in
nator Girolamo Li Causi
23, Palmiro Togliatti, Bandi-
elli Bianchi, Giuseppe Doz-
Luciano Lama in Alessan-
Natta 1022.
Nadalje so dobili Longo

24; Ingraio 1016; Sereni 1016;
 Zagarville 1013; Spano 1006;
 Berlinguer 1003; Roasio 1001;
 Lombi 988; Di Vittorio 979;
 Amendola 964; Giancarlo
 Jettia 952; Secchia 946; Ter-
 cini 935 itd.

Od tistih, ki niso bili kan-
 dati, je prejel največ glasov
 Politti, in sicer 25.

Za kontrolno komisijo je Scoccimaro izvoljen s 1025 glasovi, D'Onofrio pa s 1008. Ob 22,40 je Pajetta kongres odprl.

Tako bomo volili

Za občinske in pokrajinske kandidate v Gorici

Za pokrajinske kandidate v Gorici

Volilno okrožje Gorica I.

Volilno okrožje Gorica II.

Volilno okrožje Gorica III.

Volilno okrožje Gorica IV.

Volilno okrožje Gorica V.

Navodila volivcem

Na volišče vzemi s seboj osebno izkaznico in volilno potrdilo.

Predsednik volišča ti bo dal dve glasovnici: eno za izvolitev občinskega sveta in drugo za izvolitev pokrajinskega sveta.

Za občinske liste in pokrajinske kandidate voliš tako, da prekrizaš volilni znak s svinčnikom, ki ga dobiš od predsednika volišča.

Ko prekrizaš, znak glasovnici zalepiš, stopiš iz volilne kabine in obe glasovnici izročiš predsedniku volišča.

GORIŠKI IN BENEŠKI DNEVNIK

NADVSE USPELO VOLILNO ZBOROVANJE V ŠTEVERJANU

Briški kolon in kmet bo iskal zaveznika med italijanskim delovnim ljudstvom

V četrti zvečer so se Števerjanci v izredno velikem številu udeležili zadnjega volilnega zborovanja v občini za Listo občinske enotnosti. Zborovanje je otvoril kandidat liste tov. Slavko Štekar, ki je podal najprej besedo tov. F. Stoku iz Trsta. Tržaški govornik je toplo pozdravil števerjanske prebivalce, ki so do sedaj tudi v najtežjih časih fasizma in NOV pokazali lice ponesnega naroda, ki je s kakršnikoli žrtvami pripravljeno boriti se za svoj obstoj. Berba za obnovo občinske uprave v tem kraju, ki je v glavnem naseljen s koloni in maloposelniki je zelo važna in nikomur ne sme biti vseeno kdo bo za nadaljnji pet let upravljal z občinskimi premoženji. Doseči je treba, da v upravo pridejo ljudje, ki bodo upoštevali glas prebivalcev, ki bodo odločno zastopali njihove pravice in povod nastopali odločno z zavestjo, da je treba tudi v tej občini odpreti pot napredku in razvoju. Predvsem se je treba izogniti ljudem, ki ti bili pripravljeni zaradi svojih ozihih interesov na hlapčevstvo tujim ljudem, ki so se doslej pokazali za vse prej kot pa prijatelje slovenskega naroda. Takim ljudem, ki se poleg drugega ne strmujejo govoriti o naši junjski preteklosti kot o umazani preteklosti ne moremo slediti, ker bi izdali naše ideale, za katere je padlo toliko žrtvi v drugi svetovni vojni.

Ce je SDZ lahko na zadnjih volitvah kaj pridobil, je bil temu vzrok razdor med delavskim gibanjem, ki je nastal leta 1948, toda takoj, ko so bili odstranjeni ti vzroki, se je enotnost delavskega in kmečkega človeka zopet ojačila in v borbi za naše socialne in narodnostne pravice so v tem času dosegli že precejšnje uspehe. Ko je tov. Franc Štoka nato govoril o položaju slovenske manjšine v Italiji je dejal da je za nas nujno iskati sodelovanje političnih skupin, narodnosti, s katero živimo skupaj, toda pomoči, ki je potrebujemo prav gotovo ne bomo našli pri tistih, ki

so na oblasti, kar so do sedaj v svojih dejanjih tudi pokazali. Mi smo se vedno borili za boljšo bodočnost in radi bi videli, da ti vsaj naši otroci živijo v boljših gospodarskih in socialnih pogojih kakor mi, zaradi tega si iščemo zaveznikov v naši borbi med tistimi ljudmi, ki prav tako občutijo vso težino današnjega družbenega sistema v Italiji, med ljudmi, ki imajo prav tako žuljave roke kot mi, med takimi, ki interese delavca in kmeta ne bodo nikdar izdali.

Voditelji okoli SDZ nimajo nič skupnega z našim delovnim človekom in kmetom, ker so to že premnogokrat dokazali, zato je danes vse zaman da hujasko ljudi proti Jugoslaviji, kjer si delovni ljudje s ponosom pa čeprav ob velikih žrtvah grade boljšo življenje. Ti ljudje pri SDZ govorijo in pridigajo o miru, toda kdo naj jim zaupa, če njihova glasila vsakokrat ko izidejo samo zlivajo blato na vse kar je delavskega in vse kar je naprednega v svetu in če posebej v Jugoslaviji. Mi smo pri takim hlapcem reakcije, ki bi želela, da bi prišlo na tem ozemlju zopet do netenja nacionalne mržnje, in tega naše ljudstvo, ki se je za mirno solitje dveh narodov odločno borilo v NOV prav gotovo tudi sedaj ne bo dovolilo. Da bomo živeli v miru in se uspešno borili za vse naše pravice moramo Slovenci nastopati enotno, kot smo enotno nastopali v najhujših časih naše zgodovine, ne smemo nas pri tem delu ovirati razni begunski provokatorji, ki se skrivajo pod plaščem vere in demokracije. Na dejanjih vidimo te ljudi kako se borijo za nas, njihov zastopnik v tržaškem občinskem svetu ni niti takrat volil proti demokraciji, ko je šlo za občinski proračun, ki ni imel niti ene postavke v korist slovenskega človeka v Trstu. Navedbi bi lahko še vrsto primerov, ki kažejo odpadke slovenskega naroda v pravi luči. Zastonj, da nas ti ljudje imenujejo izdajalce; mi, koristni našega naroda nismo nikdar izdali, saj smo se z rami ob rami borili za svobodo in življenjski obstoj, takrat ko so voditelji okoli SDZ uprizarjali bratomorje, ki jim jih nihče ne more odpušiti.

Tov. Miladin Cerne, ki je nato govoril števerjanskim občanom je dejal, da smo v naših volilnih zborovanjih skušali govoriti predvsem o tistih problemih, ki najbolj pečejo naše ljudi, nismo se jih izogibali kakor dr. Štiligoič in Kraner, ki sta s tem da sta vlekla na dan mednarodne dogodke skrivala svojo neadekvatnost v njihovih življenjih v zadnjih petih letih. Zaradi njihove nezainteresiranosti za najnujnejše probleme števerjanske občine je prišlo do 110 podpisov števerjanskih občanov, ki so izrazili željo, da se pridružijo Gorici. Zaradi politike SDZ bi Slovenci na Goriškem kmalu prišli ob eno občino, kateri bi sledile tudi druge in demokraciji in vsi njihovi zavezniki bi se lahko veselili, da na Goriškem niti niti ene slovenske občine več. Števerjanci morajo ob teh volitvah dobro pogledati kandidatne liste in ugotoviti na kateri so ljudje, ki bodo zagotovili dobro upravo, tako da nobenemu občanu ne bo padlo na pamet, da bo iskal pomoči Gorice. Tov. Miladin Cerne je omenil tudi željo števerjancev po enotni listi, ki je bila že skoraj sestavljena, pa so jo ljudje iz

SKZ zaradi ozkih političnih interesov razdri. Ti ljudje naj si zapomnijo, da prav gotovo ni njihova zasluga, da lahko po naših vaseh in svojih glasilih lahko kričijo in pišejo slovensko, marveč je to zasluga našega ljudstva, ki je ogromno žrtvovalo za svobodo slovenskega naroda in za boljšo bodočnost. Sedaj pa se ne bo dalo zapejati od ljudi, ki o sveti borbi za življenjski obstoj slovenskega človeka na Goriškem nimajo sploh pravice govoriti. Ljudstvo bo znalo povsod pravilno izbrati in tako tudi v Števerjanu, kjer prebivajo najbolj tlačeni ljudje naše manjšine na Goriškem, slovenski koloni, katerih ljudi prav gotovo ne bo šel SDZ, zavezniku italijanskim demokristjanom in liberalcem.

RAZVESELJIVA VEST ZA SOVODNJE

Stroški za vodovod in cesto v prihodnjem proračunu

Vest je sporočilo ministristvo za javna dela

Sovodensko županstvo je občanom sporočilo nadvse razveseljivo vest, da je ministristvo za javna dela končno sklenilo vstaviti v proračun za prihodnje leto postavko za gradnjo vodovoda in asfaltiranja ceste.

To je uspeh politike dosedanjih občinskih uprav, ki si prizadevajo, da bi najprej pri razpisu omenjenih vprašanj, ki sta upravičeno temeljne važnosti za razvoj sovodenske občine.

Z napeljavo vodovoda in asfaltiranjem ceste bo sovodenska občina mnogo pridobila; glavna pot skozi Sovodnje ne bo več prazna, imeli bodo pitno vodo in okreplili bodo turizem, kar bo donosno sredstvo občinskih blaginje. Nobenega dvoma ni, da bo do svetovalci, ki so izbojevali na pomemben uspeh, prešli na sedanjih volitvah zaupni na strani volivcev. Samo lista občinske enotnosti lahko zagotovi pravilno občinsko politiko v korist vseh občanov.

Besede in dejanja SDZ in SKS

Ljudje iz vodstva SDZ in SKZ se zelo radi hvalijo o skrbi, ki jo imajo do slovenskega kmečkega človeka, o svoji ljubezni do tlačnih ljudi; toda radi bi jih vprašali, kaj so oni in njihovi občinski možje v Števerjanu storili za najstarejšega kolona iz Števerja, ki je vse svoje življenje pregaral za baronico, pa mu je baronica, se sedaj ko je zemlja izšla vse moč, odvzela je tisti košček zemlje, od katere bi lahko živel preostale dni. Kje so bili gospodje pri SDZ in Slovenski kat. skupnosti, ko je baronica vrgla tega nesrečnega starca na cesto. Pa morda le niso bili v svojem uradu in pisali program, v katerem je s tako debelimi črkami zapisana skrb za slovenskega kmeta in kolona.

Zdravniška potrdila za bolne volivce

Zupanstvo sporoča, da lahko izdajajo zdravniška potrdila osebam, ki so bolne in ki potrebujejo pomoč pri opravljanju volilnega akta, samo

Previdnejšim polpodne nas je nenadoma zapustil v 56 letu starosti naš dragi

Pino Coceani

Pogreb bo danes iz bolnišnice Brigata Pavia na glavno pokopališče.

Zaljučna družina

Gorica, 15. decembra 1986

ŠPORTNI DNEVNIK

JUTRI POPOLNA NOGOMETNA NEDELJA

Kolo zanimivih srečanj Triestina brez Ferraria

Kdo bo Ferrariov namestnik: Claut ali Mercuza?

Bo Pasinati lahko držal obljubo o ofenzivni igri?

Po enotenskem presledku bomo jutri imeli zopet popolno nogometno nedeljo. V 11. kolu A lige se bodo srečale naslednje enajstotice: Fiorentina - Palermo, Genoa - Inter, Juventus - Bologna, Lazio - Atalanta, Roma - Sampdoria, Spal - Torino, Triestina in Lanerossi Udinese - Napoli.

Po 10. kolu je stanje v A ligi se povsem nejasno tako pri vrhu kot na dnu. Milan ima sicer točko naskoka pred Interjem in Fiorentino ter dve pred Sampdorio in Napolijem, toda to ne pomeni mnogo pri sedanjih izenačenosti in nestalnosti najboljših italijanskih klubov. Prav tako ni nikjer rečeno, da sta Genoa in Spal že priklenjena na dnu. Naj med njima in sesto plasiranim Juventusom ni več kot 3 točke razlike, vmes pa je še kar 10 moštvi, ki se lahko že po eni sami tekmi znajdejo na mestu Genoe in Spala ali pa tik pred njima.

Spiro tega je vsaka tekma, ki se na videz zdi nevažna, lahko bistvenega pomena za klasifikacijo. In ravno takih poveča svoje vodstvo. Tudi za Fiorentino bi Palermo ne smel predstavljal resne ovire, pač pa sta v težjem položaju Inter in to posebno Sampdoria. Triestina je s svojimi 10 točkami solidno na sredini lestvice z izenačeno Giffonierno. Zanimajo je pri tem, da je tržaška enajstotica prejela doslej skupno 12 golov, kar je v ostalem logična posledica pretežno defenzivne igre.

Za jutri je trener Pasinati napovedal ofenzivno igro, pri čemer pa seveda še ni vedel, da ne bo mogel razpolagati s odličnim srednjim krilcem in srebrom tržaške obrambe Ferrario, ki se je poskušoval na trenutku. Njegova odsotnost zna toliko oslbiti zaledje, da se bo Pasinati nujno moral odpovedati brezkrilni napadali igri in povleči nazaj recimo Škoka z nalogo prostega srednjega krilca, kot je to bilo v Milanu proti Interju. Dejstvo je namreč, da Triestina trenutno nima primerne namestitve za Ferraria. Claut je na zadnjem treningu okazal, da ni v najboljši formi, Mercuza, ki je igral proti Interju, pa je bil žrtve svoje neizkušnosti. Kljub temu se zdi verjetno, da se bo Pasinati odločil še enkrat zanj, računajoč da bo njegova naloga proti Lanerossiju lažja kot proti Interju.

V ostalem bo moštvo Triestine nastopilo v svoji standardni postavi.

TENIS

ZDA - Indija 1:0 za Davisov pokal

PERTH, 14. — V prvem srečanju posameznikov v mednarodnem finalu Davisovega pokala je Američan Herbert Flam premagal Indijca Krishnana z 7:5, 4:6, 10:8, 7:6, 6:4.

BOKS

MELBOURNE, 14. — Mitro je premagal po točkah v 12. rundi avstralskega boksaša Marcosa.

Odgovorni urednik: STANISLAV RUSKO

Tiskovni pisarniki: ZAVOD ZIT

KINO ŠKEDENJ

predvaja danes 15. t. m. ob 18. uri barvni film:

«Kleopatrine ljubezni»

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes 15. t. m. ob 19.30 uri film:

«Mala svetnica»

Igra VIRNA LISI

Kino na Brečinah

predvaja danes 15. t. m. z začetkom ob 18. uri

cinemascope barvni film:

«Zaklad Pancha Ville»

Igrajo: RORY CALHOUN SHELLEY WINTER in GILBERT ROLAND

PREDEN GREŠ NA VOLIŠČE

Volilna propaganda med volivci se zaključuje in samo še par dni nas loči od volitev v občinske svete in goriški pokrajinski svet. Mnogo je bilo volilnih sestankov vspešnih tako, da je imel vsak volivec priliko čitati ali slišati marsikatero plat zvona. Vsi so po dobrem preudarku razvneli svoje stališče in se odločili, komu bodo oddali svoj glas.

Brez dvoma pa so imeli vsi Slovenci v zamejstvu priliko čitati in slišati pisanje in govorjenje ljudi, ki stojijo okrog »Demokracije«. Po pisanju se da soditi, da so dobili hud hi, stericen napad, med katerim so se poslužili posebnega slovarja za osebno obreževanje, zmerjanje in potvarjanje resnice.

Ce je bilo to samo histričen napad, tega se da odpraviti s pomirjevalnimi kapljicami. Ena pa je kljub temu ostane: pisali so si sami sebe spridevalo resničnega duhovnega uboštva. Po vsem tem sodeč, vemo približno kam na tem svetu spadajo, na omenjenem svetu pa bodo uživali lep privilegij, ker sveto pismo pravi: Blagor ubogim na duhu, ker njih je nebeško kraljestvo.

V svoji bujni fantaziji, polni histrije, so se ljudje okrog »Demokracije« tako spozabili in trdili — bog jim greh odpusti — da bodo branili tudi interese delavcev in kmetov in se bodo zavzemali za vsa pereča in viseča socialna vprašanja. To se tako sliši, kakor bi nam kdo natočeval, da je večerja zvečer videl dr. Štiligoiča in dr. Agneletta, ko sta govorila delavskim masam pri Sv. Jakobu v Trstu radi povišanja delavskih mezd in nato šla z delavci v povorki po tržaških ulicah, kjer sta se spopadla z najhujšimi reakcijami.

V nešteti propagandnih letakih ima SDZ tudi razna gesla kakor: za hranitev slovenske družine itd. S temi volilnimi gesli vprega SDZ v svojo volilno kampanjo tudi duhovnike in izsiljuje zlorabljanje vere v politične namene.

Mi se nismo nikdar zagnali v vero in še nobenemu frontašu ni bilo prepovedano obiskati cerkve ali se udeleževati cerkvenih obredov, ker to ni namen našega dela. Vemo pa, da so nekateri duhovniki, posebno v pretekli dobi, spremenili cerkev v navadno politično tribuno, odkoder so obdelovali prizadevanje delovnega ljudstva, ki si

je v težki borbi osvajało potrebne pravice za obstoj in miren razvoj lastne družine. SDZ naj si dobro zapomni, da je za hranitev zdrave slovenske in tudi italijanske družine potreben vsakdanji kruh, brez katerega ni bilo in ne bo zdravja niti sreče pri hiši. In ko ugašemo molitveni rok pri hiši, je potrebno, da družina še nadalje živi. Samo z lepimi besedami in z vero se ne da temu odpmoči. Delovno ljudstvo si je vse to priborilo samo, zato pa je bilo treba vztrajne in dolge ter večkrat krave boje proti izkoriščevalcem.

Nekateri duhovniki pa so dosledno branili izkoriščevalce in izrabljali cerkev proti delavskemu gibanju in so s tem kopali prepad med cerkvijo in delovnim ljudstvom. Bilo bi predlogo tu razčlenjevanje in razvoljitev te prilike. Moramo samo omeniti, da se ta prepad, sicer na bolj jeziški način še nadaljuje in poglablja prav preko SKZ in SDZ, ki neprestano netita sovražnost do delovnega ljudstva. Posebno izrablja to SDZ, ko se trka po svojih liberalno verskih prilih, ker si domišlja, da jo to še lahko obdrži pri sapi.

Radi kulture pa naj SDZ kar moč. Prav v »Demokraciji« so ponavadi članki naprjeni proti Slovincem v matični državi in proti vsemu kulturnemu ustvarjanju. Koliko blata in gnojnice je bilo vrženo na vsvo slovensko dejavnost tu in onstran meje. V našem zamejstvu je SDZ prav malo ali nič naredila.

Na listi SDZ kandidata tudi cel roj profesorjev goriških srednjih šol. Vsi ti so v popolnem protislovju z obrambo interesov delavcev in kmetov. Sicer pa, kako bodo branili želje svojih volivcev, ko se sami sebe niso branili ob priliki vsedravnih stavke profesorjev v Italiji, ne glede na politično prepričanje, radi poizkušajo njihovih plaš, so vsi ti sedanjí liparski junjski kandidati ostali v svojih razredih in potuhnjeno poučevali, kakor bi se njih to ne tikalo. Ti gospodje profesorji prav gotovo ne bodo nikoli branili interesov našega delovnega ljudstva, ker se še svojih niso upali braniti, ampak so se kot zajci poskrili za katere lastnih učilnic.

Njih voditelj dr. Agneletto je podal v »Primorskem dnevniku« v nekem popravku točno izjavo in pokazal pravo lice njihovega dela; mi smo antikomunistična organizacija. Torej protidelavska in protisocialistična organizacija. S tem je tudi izpovedal, da no

DOBRIČA ČOSIČ

daleč je sonce

19.

«Ne razgrajaj!» je s škripajočim glasom zakričal Pavle in se stresel. Hotel je še nekaj zakričati, pa so mu čeljusti samo vzdrgle.

«Potrpajte malo, tovariši, samo še malo, pomiri se, Miča, ne takoj!» jih je proseče tožal Uča. «Pavle, kje si? Najprej moramo delati gaz, sicer ne bo mogote priti na vrh.»

Pavle je prasinil z vžgalico in pogledal na uro. Bilo je dve po polnoči. «Ne bomo prišli! Na pašnikih nas bo zajela zora. Če nas bodo tam spodezvali, bo...»

«Komunisti napreji!» se je razlegel po strmini in zaječal v grapi Pavletov drhteč in zvokli glas.

Hrupno govorjenje je potihnilo. Ranjenici so umolkli. Slišal se je plasket padajočega snega in veter v golih bukvah. Po nekaj hipih je okrog deset močle pristopilo k Pavletu.

«Tu smo!» se je oglašil nekdo od njih.

V mraku jih ni spoznal.

«Kje si, Jevta?» je vzkliknil Pavle.

«Tu sem, tovariš komisar,» se je ta javil za njegovim hrbtom.

«Vodi nas, da napravimo gaz do Sokolovega kamna!» je ukazal Pavle in do pasu zaplaval v sneg.

Skupina je capljajoč stopila dalje, komaj vleka noge iz zameta in razkopavala sneg s prsmi, rokami in nogami.

«Ostala sem brez opank. Počasi, da zadrgnem nogavico,» je zajecjala Bojana, kakor da jo je sram.

«Tudi meni se je leva že davno odrgala,» je odgovoril Nikola.

«Vrnita se!» jima je rekel Pavle.

Umolknila sta in krenila dalje. Pavle je blodil in gazil po snegu kakor v vročli.

Minili sta skoraj dve uri, da so udelali gaz in se vrnili. «Osem prostovoljcev za ranjenec!» je znova zaklical Pavle. Nemo so se približali. Uča jih je prešel in vzkliknil:

«Se dva!»

Nihče ni pristopil.

«Kaj čakate, tovariši? Hočete, da nas tu ujame zora!» je Uča srdito zakričal.

Vsi so molčali. Spet se ni nihče pridružil.

«Se dva naprej, če vam pravim!»

«Ni treba, tovariš Uča, jaz nočem dalje,» je zastokal ranjenec.

«Ti pa molči! Jaz sem komendant!»

«Če me ubijete, nočem!» se je znova oglašil ranjenec in zaječal.

«Ne delaj hrupa! Kdo pa si ti?» je Uča vprašal nekoga, ki je pristopil.

«Kaj hočeš ti! Majhen si, ne moreš.»

«Pusti to, vraga! Top bi lahko izvlekel. Grem dalje. Prav dobro je, da sem majhen.»

Nihče se ni javil. Čeprav ljudje niso videli drug drugemu v obraz, jih je bilo sram zaradi mučnega trenutka. Iz skupine, ki je delala gaz, se je odločila Bojana, sedaj samo v nogavicah, in zašepetala:

«Bom jaz...»

Uča je ganilo njeno ravnanje. Dekle bojevnika, bosa po snegu, neutrudna. Od kod ima moč, če je nimajo niti močnejši Uča in lepota sta se združili v njej. In še več...

Uča je nekaj zamomljal in ukazal pohod.

Med ranjenici je znova završalo; slišati je bilo stokanje; dvignili so jih in kolona je šla dalje. Pavle je nosil nosila skupaj z Gvozdenom. Njun ranjenec je imel odprto rano ter je nenehno stokal in ječal. Gvozden ga je hrabril, tožal, ga

poskušal s pogovorom zamotiti. Pavleta je jezilo ranjenčovo nenehno stokanje. Bilo mu je, kakor da nekaj stoka in ječi v njem samem, pa ga je pogosto srdito opominjal, naj se pomiri. Napredovali so počasi. Z močjo je bilo pri koncu. Pavleta je bilo strah, da ne bo zdaj zdaj zrušil.

Jevta se je neutrudno plazil dalje, tolkel s palico ob bukve, pokasiljeval in dajal poguma:

«Se malo, otroci, se malo, tovariši!»

Megle so čedalje gostejše. Teško se diha. Goste megle so znamenje, da je blizu zora.

«Ne bomo prišli pred svitom,» je Pavle zaskrbljeno dejal.

«Ne bomo. Na pašnikih se bo že svitalo,» mu je odgovoril Gvozden.

«Kaj naj storimo? Kako bo šlo z ranjenci po čistini. Opazili nas bodo. Streliva n! Zaboga,» Pavle je vzkliknil: «Hitreje, tovariši!»

«Pa stopi tudi ti hitreje! Ne moremo preko tebe!» mu je srdito vrgl nekdo za njegovim hrbtom. Pavle je napregel vse sile in poskušal pohiteti.

Ta skupina je brez izmene zdržala do Sokolovega kamna. «Odpodijmo se. Ne morem dalje!» je vzkliknil nekdo od tistih, ki so nosili.

«Ni počitka! Kmalu bo zora,» mu je odgovoril Gvozden.

«Pavle, ne morem več... Srce se mi bo prekalilo na dvoje...»

«Naj se razkolijo! Prispeti moramo pred svitom na Belo steno.»

«Ne morem, temno se mi dela pred očmi... Zrušil se bom!»

«Ojej, pustite me, tovariši-i. Bolje, da nas nekaj pustite kakor odred,» je zatarnal nekdo od ranjencev.

«Molči!» je zavpil Uča, ki ga je nosil.

Pogovor je utihnil. Samo Jevta je tiho zašepetala: «Se malo, samo majčkno še, otroci moji.»

Zora se je že precej primaknila. Ce ne bi bilo megle, bi se ljudi že dalo lepo razpoznavati. Pretočilo so se na pašnike, od tod pa je v lepem vremenu se uro do Bele stene Pavle je razmisli, kaj naj stori. Kritičnost trenutka je zahtevala, da se naglo odloči. Toda kako? Nazaj ni mogel; naprej — s silami je že pri koncu, dan pa je že na pragu.

(Nadaljevanje sledi)